

การบริหารโครงการ
ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์
(Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

การบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาวิธีบริหารจัดการ ปัญหาอุปสรรค และผลสำเร็จของโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารโครงการที่ส่งผลต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๓) เพื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ ๔) เพื่อศึกษาผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ โดยดำเนินการบริหารโครงการตามแนวคิด PIE MODEL ประกอบด้วย ๑) การวางแผน (P: Plan) ๒) การนำแผนสู่การปฏิบัติ (I: Implement) และ ๓) การประเมินผล (E: Evaluation) เพื่อนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ระดับชาติ โดยเน้นปัจจัยการบริหารโครงการด้วยหลักทรัพยากรการบริหาร ๖ M's ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร (M๑: Man) ๒) ด้านงบประมาณ (M๒: Money) ๓) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (M๓: Material) ๔) ด้านการบริหารจัดการ (M๔: Management) ๕) ด้านการประสานงาน (M๕: Mediation) และ ๖) ด้านขวัญกำลังใจ (M๖: Morale) แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น ๔ ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาข้อมูลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการนำระบบออนไลน์มาใช้ในการประเมิน ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาปัจจัยการบริหารโครงการที่ส่งผลต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขั้นตอนที่ ๓ วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ ขั้นตอนที่ ๔ ศึกษาผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

ผลการวิจัยการนำเสนอแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๑. ผลการศึกษาข้อมูลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการนำระบบออนไลน์มาใช้ในการประเมิน

๑.๑ การวางแผนการวางระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ โดยก่อนหน้านี้นี้ ได้ดำเนินการวางแผนในด้านต่าง ๆ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร มีการวางแผนคัดสรรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเทคโนโลยีและระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นคณะกรรมการจัดทำระบบออนไลน์สำหรับการประเมิน IIT และ EIT โดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบออนไลน์ และจัดทำระบบออนไลน์สำหรับการประเมิน EBIT ทำให้เป็นเครื่องมือการประเมินด้วยระบบออนไลน์ครบถ้วน ทั้ง ๓ รายการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำระบบออนไลน์

สำหรับการประเมิน OIT เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. เปลี่ยนตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน จาก EBIT เป็น OIT ๒) ด้านงบประมาณ มีการวางแผนการดำเนินการประเมินให้ค่าใช้จ่ายในการประเมินลดลงจากงบประมาณที่ใช้ในปีก่อนหน้า โดยการลดค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร แบบประเมิน IIT และ EIT แต่ยังมีค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการลงพื้นที่ เพื่อประเมินเอกสารหลักฐาน หลักฐานเชิงประจักษ์ (EBIT) และพยายามลดค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการลงพื้นที่เพื่อประเมินเอกสาร หลักฐานเชิงประจักษ์ (EBIT) ในปีต่อมา โดยเปลี่ยนเป็นการลงพื้นที่ตรวจสอบการประเมินออนไลน์ ในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลประเมินต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ จากการสุ่มติดตามใน ๕ ภูมิภาค ๓) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (M๓) ได้คำนึงถึงการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้วยความคุ้มค่า ประหยัด และ เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้เครื่องมือในการวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) การวัด การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงได้จัดทำแบบสำรวจการใช้ หลักฐานเชิงประจักษ์ (EBIT) และแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ผ่านระบบออนไลน์ ๔) ด้านการบริหารจัดการ (M๔) ดำเนินการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามโครงการ โดยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คณะกรรมการฯ ยกร่างระบบออนไลน์ เพื่อออกแบบระบบ แผนผัง และขั้นตอนในการประเมินด้วยระบบออนไลน์ เนื่องจากเริ่มปรับเปลี่ยนรูปแบบการประเมิน โดยใช้ระบบออนไลน์เป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังได้บริหารจัดการทดลองใช้เครื่องมือการประเมิน (นำร่องทดลองใช้ระบบออนไลน์) จำนวน ๔ ภูมิภาค ๆ ละ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑ เขต และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน ๑ เขต และบริหารจัดการนำผลการทดลองใช้เครื่องมือมาปรับปรุงการประเมิน และจัดทำระบบออนไลน์ ฉบับสมบูรณ์

๑.๒ การดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ได้ดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ โดยมีการบริหารทรัพยากร ด้านต่าง ๆ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และด้านการ บริหารจัดการ มีรายละเอียดดังนี้ ๑) ด้านบุคลากร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ได้มีการกำหนดให้มีทีมผู้ดูแลระบบส่วนกลางจำนวน ๕ คน โดยแบ่งความรับผิดชอบในการดูแลข้อมูล การประเมินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงกำหนดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายในหน่วยงานที่รับการประเมินต้องมีอายุการทำงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอกต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนโรงเรียนในสังกัดหน่วยงานที่รับการประเมิน นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละเขตจำนวน ๒ คน ๒) ด้านงบประมาณ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการประเมิน เนื่องจากเป็นการประเมินผ่านระบบออนไลน์ ๓) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ถูกบริหารจัดการอย่างคุ้มค่า ประหยัด และ เกิดประโยชน์สูงสุด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดทำแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายใน (IIT) และแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้จัดทำแบบสำรวจการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (EBIT) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้จัดทำแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) เพื่อใช้แทนแบบ EBIT ๔) ด้านการ บริหารจัดการ การดำเนินการประเมินเป็นไปอย่างราบรื่นและเสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการส่ง link การตอบแบบประเมิน IIT และ EIT ทางอีเมล และมีการจัดเก็บเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ (EBIT) โดยคณะกรรมการที่ลงพื้นที่ในการติดตามการประเมินเพื่อลดการใช้งบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ ได้มีการจัดทำ QR Code และ link เพื่อให้คณะกรรมการประสานงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์การตอบแบบประเมินผ่านเว็บไซต์ และชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดำเนินการประเมินภายในระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังได้มีการปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดการประเมินจาก ๕ รายการเป็น ๑๐ รายการ ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนแบบประเมินและเครื่องมือให้สอดคล้องกับเนื้อหาการประเมินและดำเนินการประเมินผ่านทางระบบออนไลน์

๑.๓ การตรวจสอบกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ สรุปผลการตรวจสอบ โดยวางแผนในการบริหารทรัพยากรด้านต่าง ๆ จำนวน ๔ ด้าน ดังนี้ การตรวจสอบกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยมีการบริหารทรัพยากรใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับการประเมินจำนวน ๓๓ สาย รับผิดชอบติดตามการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาย่อยละ ๕-๗ เขต ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แบ่งคณะกรรมการออกเป็น ๕ ภูมิภาค และติดตามเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ เพื่อลดการใช้งบประมาณ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ลดจำนวนภูมิภาคเป็น ๔ ภูมิภาค และยังคงสุ่มติดตามเฉพาะสำนักงานที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ ผลการติดตามทำให้มีข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป ๒) ด้านงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ งบประมาณถูกใช้เฉพาะในการประชุมเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการลงพื้นที่เท่านั้น ซึ่งใช้งบประมาณและระยะเวลาไม่มากนัก เนื่องจากคณะกรรมการมีความเข้าใจและมีประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติมาแล้ว ๓) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ได้จัดทำแบบบันทึกข้อมูลการลงพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดตามและกำกับการประเมิน ทำให้ได้ข้อมูลจากทุกภูมิภาคในประเด็นที่ชัดเจนและวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ๔) ด้านการบริหารจัดการ (M๔) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ได้บริหารจัดการให้คณะกรรมการลงพื้นที่ติดตามและเก็บข้อมูลได้สะดวกและคล่องตัว ทำให้ได้รับข้อมูลผลการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะตามกำหนดเวลา โดยการตรวจสอบกระบวนการประเมินในแต่ละด้านได้มีการจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่อไปได้

๑.๔ การปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไข ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ได้ดำเนินการดังนี้ ๑) ด้านบุคลากร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ผู้วิจัยได้จัดตั้งคณะกรรมการประมวลผลการประเมินและคณะกรรมการสรุปผลการประเมิน เพื่อจัดทำเอกสารรายงานผลจนได้รายงานสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สามารถเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนที่สนใจรับทราบ ๒) ด้านงบประมาณ ในช่วง

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ผู้วิจัยได้บริหารการใช้งบประมาณในการประชุมสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานผลการประเมินให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตอย่างประหยัด โดยจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่มจำนวนหนึ่งและนำขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน้าเว็บไซต์ของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา และเว็บไซต์โครงการโรงเรียนสุจริต (www.uprightschool.net) เพื่อให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา ๓) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (Mm) ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบแปลผลค่าคะแนนการประเมิน (Code Sheet) จากเครื่องมือการประเมินทั้ง ๓ รายการเพื่อความสะดวกในการแปลผลและจัดทำแบบสรุปผลการประเมินไว้ ๔) ด้านการบริหารจัดการ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ได้มีการจัดให้มีการระดมความคิดเห็นของคณะทำงานโครงการและคณะกรรมการลงพื้นที่ติดตามการประเมิน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการ ปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาขั้นตอนในการประเมินด้วยระบบออนไลน์ในแต่ละปี เพื่อให้การดำเนินการในปีถัดไปมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยการดำเนินการในแต่ละด้านนี้ช่วยให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบเพื่อให้การดำเนินงานในปีต่อไปมีความสมบูรณ์และตอบสนองต่อเป้าหมายที่วางไว้ได้ดียิ่งขึ้น

๒. ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารโครงการที่ส่งผลต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑ สภาพการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวม

การศึกษาสภาพการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๑๖$, S.D. = ๐.๗๔) โดยด้านวิธีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๗๕) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๘๘) และด้านบุคลากร ($\bar{x} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๘๓) ส่วนด้านการจัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๓.๙๒$, S.D. = ๐.๘๒)

ด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๘๘) โดยการแต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายงานเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = ๔.๙๒$, S.D. = ๐.๙๔) รองลงมาคือการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารองค์กรผ่าน ITA ($\bar{x} = ๔.๒๑$, S.D. = ๐.๘๖) และการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = ๔.๑๐$, S.D. = ๐.๙๒) ส่วนการเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอข้อมูลและข้อคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๓.๙๖$, S.D. = ๐.๗๙)

ด้านวิธีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๖๖$, S.D. = ๐.๓๔) โดยการจัดส่งหรือแจ้งแบบประเมินให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = ๔.๘๖$, S.D. = ๐.๗๕) รองลงมาคือความสะดวกในการประเมิน ITA Online ($\bar{x} = ๔.๖๓$, S.D. = ๐.๔๓) และการกำหนดผู้ตอบแบบประเมินออนไลน์ ($\bar{x} = ๔.๐๓$, S.D. = ๐.๘๗) ส่วนการกำหนดระยะเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๓.๗๕$, S.D. = ๐.๘๓)

ด้านบุคลากรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.34) โดยผู้รับผิดชอบการประเมิน ITA Online มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถเหมาะสมกับภารกิจ ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือการเข้าร่วมการประชุมชี้แจงจาก สพฐ. ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.87) และการกำกับติดตามผลการประเมิน ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.95) ส่วนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = 0.85)

ด้านการจัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.34) โดยการจัดเตรียมข้อมูลและเทคโนโลยีให้พร้อมก่อนประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือการจัดอบรมการประเมินให้กับผู้รับผิดชอบการประเมิน ITA Online ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.96) และการกระตุ้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประเมิน ITA Online ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.76) ส่วนการมีวิทยากรให้คำปรึกษาการประเมินมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.79)

๒.๒ ปัจจัยการบริหารโครงการที่ส่งผลต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการสำรวจปัจจัยต่าง ๆ ส่งผลต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.87) โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบุคลากร ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.86) รองลงมาคือด้านการประสานงาน ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.95) และด้านขวัญกำลังใจ ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.81) ส่วนด้านเครื่องจักรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 0.97) โดยการบริหารโครงการได้นำปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๖ ลำดับแรกมาประยุกต์ใช้ในการบริหารโครงการ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประสานงาน และด้านขวัญกำลังใจ

๓. ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องหลายประการ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาหน่วยงานของรัฐให้ยึดหลักธรรมาภิบาลและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายของปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ไว้ที่ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (๘๕ คะแนนขึ้นไป) ทั้งนี้ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายในการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน และปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตและความโปร่งใส นอกจากนี้ยังมีการกำหนดตัวชี้วัดให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับผ่านการประเมิน ITA โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” โดยเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานตามหลักการประเมิน ITA มาประยุกต์ใช้ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และปรับเปลี่ยนเป็นการประเมินออนไลน์ครั้งแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยหลักเกณฑ์การประเมิน ITA มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในแต่ละปี ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาระบบการประเมินให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประเมินมีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔. ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

๔.๑.๑ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึดหลักทรัพยากรการบริหาร ๖ M's ด้านบุคลากร (M๑ = Man) มีการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้

๑) การบริหารจัดการผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบออนไลน์

จากคะแนนการประเมินผลสรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยวางแผนและคัดสรรมาในแต่ละปีมีความเหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการพัฒนาระบบออนไลน์ให้มีความสมบูรณ์ สามารถตอบสนองต่อการใช้งานตามความต้องการและดำเนินการในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ปรับปรุงแบบคณะกรรมการพัฒนาระบบเป็นองค์คณะในการดำเนินการและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและสร้างความเข้มแข็งในการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) การบริหารจัดการวิทยากรให้คำปรึกษา (ITA Coach)

จากคะแนนการประเมินผลในภาพรวม สรุปได้ว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรให้คำปรึกษาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ITA Coach) ประสบความสำเร็จ ผู้เข้ารับการอบรมผ่านการทดสอบทั้งก่อนและหลังการอบรม มีคะแนนการสอบผ่านเกณฑ์ทุกคน และผลการประเมินการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๙๑, S.D. = ๐.๔๕$) ถือว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ และมีความพึงพอใจจากการอบรม สามารถไปปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรให้คำปรึกษาการประเมินต่อไปได้ นอกจากนี้ผลการประเมินวิทยากรที่มาถ่ายทอดให้ความรู้ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๙๑, S.D. = ๐.๔๕$) ถือว่าวิทยากรมีความเหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ดีเยี่ยมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม

๓) การบริหารจัดการสรรหาผู้ขับเคลื่อนการประเมิน ในระดับพื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเจ้าภาพ)

จากคะแนนการประเมินผลในภาพรวม สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีความเหมาะสมในการเป็นผู้ขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในระดับพื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเจ้าภาพ) เนื่องจากมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และบุคลากรในหน่วยงานมีความรู้และประสบการณ์เคยเป็นคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมิน รวมถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ดีและเต็มใจที่จะขับเคลื่อนการประเมินในระดับพื้นที่ร่วมกับส่วนกลาง

๔.๑.๒ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึดหลักทรัพยากรการบริหาร ๖ M's ด้านงบประมาณ (M๒ = Money) มีการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้

๑) การบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินโครงการในภาพรวม

จากผลการประเมินผลในภาพรวม สรุปได้ว่า ผู้วิจัยวางแผนการบริหารโครงการเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการประเมินให้น้อยลง แต่ยังคงไว้ซึ่งประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า การใช้งบประมาณตลอดระยะเวลา ๓ ปีนี้ ลดลงมากกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยงบประมาณในการลงพื้นที่ ลดลง คิดเป็นร้อยละ ๐.๖ ร้อยละ ๑.๐ และร้อยละ ๑.๙ ตามลำดับ และงบประมาณในการจัดประชุมชี้แจงการประเมินแบบออนไลน์ ลดลง คิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ร้อยละ ๔.๐ และร้อยละ ๗.๗ ตามลำดับ เนื่องจากระบบออนไลน์มาใช้ในการดำเนินงานทดแทน

๔.๑.๓ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึดหลักทรัพยากรการบริหาร ๖ M's ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (M๓ = Material) มีการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้

๑) การบริหารจัดการพัฒนาระบบออนไลน์และคู่มือการประเมิน

จากผลการประเมินผลในภาพรวม สรุปได้ว่า การบริหารจัดการพัฒนาระบบออนไลน์และคู่มือการประเมิน ผู้วิจัยบริหารให้เกิดการวางระบบออนไลน์ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ด้วยความคุ้มค่า ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด จนได้ระบบออนไลน์สำหรับใช้ในการประเมินที่มีความสมบูรณ์ โดยผลการประเมินระบบออนไลน์ ทั้ง ๓ ปีงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๘๗$, S.D. = ๐.๕๖) ($\bar{x} = ๔.๘๘$, S.D. = ๐.๕๐) และ ($\bar{x} = ๔.๙๒$, S.D. = ๐.๔๘) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือประเมินในรูปแบบออนไลน์ จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ๑) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ๒) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และ ๓) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)

โดยผลการประเมินเครื่องมือออนไลน์ ทั้ง ๓ ปีงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.50) ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.56) และ ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ ทั้งนี้ เครื่องมือที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

และได้จัดทำคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยออกแบบเนื้อหาที่มีข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการประเมินเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับการประเมินให้มากที่สุด ทั้งนี้ ผลการประเมินคู่มือ ทั้ง ๓ ปีงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.50) ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.46) และ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

๒) การบริหารจัดการปรับปรุงระบบออนไลน์ให้รองรับสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาที่จัดตั้งใหม่

จากผลการประเมินระบบออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.46) โดยผู้วิจัยได้ประเมินความพร้อมของระบบที่มีการอัปเดตเพิ่มข้อมูลผู้ใช้งานใหม่ จำนวน ๒๐ เขต พบว่า ระบบมีความเสถียร และผู้ใช้งานใหม่ที่เพิ่มขึ้นสามารถใช้งานฟังก์ชันต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน โดยผลการประเมินระบบออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.46)

๓) การบริหารจัดการเครื่องมือในการสร้างการรับรู้โครงการประเมิน

จากผลการประเมินการบริหารจัดการพัฒนาเครื่องมือในการสร้างการรับรู้โครงการประเมินในแต่ละปี พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อ (คลิปปวีดีโอ) โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔: ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.4๓) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.๙๑$, S.D. = 0.๔๓) ด้านการนำเสนอข้อมูล ($\bar{x} = ๓.๘๘$, S.D. = 0.๕๖) ด้านตัวอักษรและภาพ ($\bar{x} = 4.๐๘$, S.D. = 0.๔๖) ด้านเสียงและการใช้ภาษา ($\bar{x} = ๓.๙๘$, S.D. = 0.๔๒) ส่วนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕: ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.๔๒) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.๙๐$, S.D. = 0.๔๒) ด้านการนำเสนอข้อมูล ($\bar{x} = 4.๐๘$, S.D. = 0.๔๕) ด้านตัวอักษรและภาพ ($\bar{x} = 4.๑๐$, S.D. = 0.๔๓) ด้านเสียงและการใช้ภาษา ($\bar{x} = 4.๐๑$, S.D. = 0.๔๕)

ส่วนผลประเมินความพึงพอใจในการรับชมคลิปที่เผยแพร่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔: ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.๐๘$) รูปแบบและขนาดของตัวอักษรมีความโดดเด่นและสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.๑๒$) ความยาวของคลิปมีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.๑๐$) การนำเสนอเนื้อหาของคลิปมีความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.๐๖$) การออกแบบรูปภาพมีความสวยงาม ($\bar{x} = 4.๐๔$) และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕: ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.๑๑$) รูปแบบและขนาดของตัวอักษรมีความโดดเด่นและสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.๑๘$) ความยาวของคลิปมีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.๐๘$) การนำเสนอเนื้อหาของคลิปมีความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.๑๑$) การออกแบบรูปภาพมีความสวยงาม ($\bar{x} = 4.๐๖$)

สรุปได้ว่า การวางแผนและดำเนินการพัฒนาเครื่องมือในการสร้าง การรับรู้โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในแต่ละปีมีประสิทธิภาพสูง ทั้งในด้านการนำเสนอ เนื้อหา การใช้สื่อออนไลน์ และการประเมินผลการใช้งานของผู้รับชม ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีความเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับกระบวนการประเมินได้ดียิ่งขึ้น

๔.๑.๔ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึดหลัก ทฤษฎีการกรบริหาร ๖ M's ด้านการบริหารจัดการ (M๔ = Management)

๑) การบริหารจัดการกำหนดปฏิทินการประเมิน

๒) การบริหารจัดการเตรียมความพร้อมให้กับสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา

๓) การบริหารจัดการสรรหาผู้ขับเคลื่อนการประเมิน ในระดับ พื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเจ้าภาพ)

๔.๑.๕ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึดหลัก ทฤษฎีการกรบริหาร ๖ M's ด้านการประสานงาน (M๕ = Mediation)

๑) การบริหารจัดการผู้ประสานงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยปรองบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้มีผู้ประสานงานสำหรับการประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ ๒ คน เพื่อความสะดวกในการ สื่อสารและการรับ - ส่งข้อมูลจากส่วนกลางไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งเพื่อให้แต่ละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดผู้รับผิดชอบการประเมิน ส่งผลให้เกิดการ ขับเคลื่อนการประเมินในระดับพื้นที่ต่อไปได้ ในปีงบประมาณต่อมา ได้เพิ่มตำแหน่งของผู้บริหาร หน่วยงานให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓ คน เพื่อความสะดวกในการ เตรียมการต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงาน และมีความคล่องตัวในการส่งการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานเป็นไป ด้วยความราบรื่น บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

๔.๑.๖ ผลการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ตามแนวคิด PIE Model โดยยึด หลักทฤษฎีการกรบริหาร ๖ M's ด้านขวัญกำลังใจ (M๖ = Morale)

๑) การบริหารจัดการสร้างขวัญกำลังใจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยดำเนินการดังนี้ (๑) มอบเกียรติบัตรแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้ารับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ITA Online) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๔๕ เขต (๒) มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติแก่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่มีผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา (ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สูงสุด ๑๐ ลำดับแรก (๓) มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม (AA : Excellence) โดยได้คะแนนตั้งแต่ ๙๕ คะแนน ขึ้นไป (๔) มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลคะแนนการประเมินเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๔.๒ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

จากการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์ พบว่า ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาพรวมแต่ละปี มีแนวโน้มอยู่ในระดับดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี สรุปได้ดังนี้ (๑) ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๕.๒๐ ซึ่งถือว่า มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ A โดย ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละเฉลี่ย ๙๗.๔๐ ส่วนตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่น ๆ คือ ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ได้คะแนนเฉลี่ย ๖๑.๓๑ (๒) ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้คะแนนเฉลี่ย ๙๒.๖๕ ซึ่งถือว่า มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ A โดย ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละเฉลี่ย ๙๘.๑๒ ส่วนตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่น ๆ คือ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๕.๔๑ (๓) ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้คะแนนเฉลี่ย ๙๖.๐๐ ซึ่งถือว่า มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ AA โดย ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละเฉลี่ย ๙๘.๖๕ ส่วนตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่น ๆ คือ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล ได้คะแนนเฉลี่ย ๙๓.๓๖

๔.๓ บทเรียนจากการบริหารโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยระบบออนไลน์

หลังจากเสร็จสิ้นการประเมินในแต่ละปี ผู้วิจัยและคณะทำงานได้จัดทำเอกสารรายงานผลการประเมินเพื่อเผยแพร่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่ ด้วยการจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่มและเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลการประเมินเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป รวมถึงการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแนวทางการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อถอดบทเรียนและสรุปผลการดำเนินงานสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป สรุปได้ดังนี้

๔.๓.๑ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีความเข้มแข็งและเป็นระบบ การปลูกฝังคุณธรรมในองค์กร โดยบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการทำงานตามขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนดไว้ ไม่มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ และมีการประเมินการรับรู้จากผู้มาติดต่อรับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เพื่อสะท้อนผลการประเมินในลักษณะข้อมูลเชิงสถิติที่เผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลและผลการดำเนินงานของหน่วยงานส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด รวมถึง การอบรมและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากร ที่มีการจัดการอบรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรในสังกัด รวมถึงการศึกษาและวิเคราะห์ประมวลจริยธรรมข้าราชการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนักและดำรงตนอยู่ในระเบียบวินัย และการสร้างระบบการรายงานผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากการประเมินคุณธรรมและ

ความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลให้บุคลากรเคยชินกับการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของการประเมิน ซึ่งมีการสรุปและรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบอย่างเป็นระบบ

๔.๓.๒ การนำเทคโนโลยีและระบบออนไลน์มาใช้ในการบริหารงาน และการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการประเมินผล ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดการข้อมูลด้วยระบบออนไลน์ช่วยให้การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และแม่นยำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งได้พัฒนาระบบการทำงานด้วยการนำเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการในส่วนงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๔.๓.๓ การรับฟังข้อเสนอแนะและข้อสะท้อนจากผู้รับบริการ โดยก่อนการดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อสะท้อนจากผู้มาติดต่อรับบริการเท่าที่ควร แต่เมื่อประเด็นเหล่านี้ถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดการประเมิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้จัดทำช่องทางให้ผู้รับบริการได้แสดงความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้นำมาวิเคราะห์และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

๔.๓.๔ การจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการวิเคราะห์และจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน เป็นส่วนสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส การจัดการความเสี่ยงช่วยให้หน่วยงานเตรียมการรับมือกับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และป้องกันการทุจริต

๔.๓.๕ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคลต่าง ๆ ส่งผลต่อการบริหารงานและการดำเนินงาน การสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรในหน่วยงานช่วยลดความขัดแย้งและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ข้อมูลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีการเก็บข้อมูลจากหลายภาคส่วน เช่น การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ เพื่อให้เกิดการทำงานที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

๕. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำแนกเนื้อหาของข้อเสนอแนะในการวิจัยเป็น ๒ ส่วน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและการบริหารโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละส่วน ดังนี้

๕.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๕.๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนในกระบวนการทำงาน ทั้งในมิติของการรับรู้จากบุคลากรภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน รวมถึงการจัดการด้านเอกสาร และการรายงานผลการดำเนินงานจากการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่สะท้อนได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้ โดยนำข้อมูลในส่วนต่าง ๆ มาปรับปรุง พัฒนาการบริหารงาน เพื่อให้มีความโปร่งใสและคุณธรรมสูงขึ้น

๕.๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารโครงการในการทำวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน นำแผนสู่การปฏิบัติ และประเมินผลในทุกขั้นตอน กระบวนการทำงาน ทั้งในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประสานงาน และด้านขวัญกำลังใจ เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เต็มกำลังความสามารถและเป็นไปตามบทบาทภารกิจงานในหน้าที่ เป็นการยกระดับคุณภาพการทำงานของหน่วยงาน

๕.๑.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้นในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยเฉพาะการกำหนดกลยุทธ์ในการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียภายในและภายนอกองค์กรให้รับรู้และเข้าใจถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕.๑.๔ ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานเป็นสำคัญ

๕.๑.๕ ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำรูปแบบการบริหารโครงการประเมินนี้ ไปใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารสำหรับโครงการสำคัญอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

๕.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพการทำงานอีกประการหนึ่ง ที่มีได้มุ่งเน้นเฉพาะกระบวนการประเมินเพียงอย่างเดียว

๕.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรวิจัยและพัฒนาเครื่องมือการประเมินที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาอย่างแท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐